

Referatul despre Razvan si Vidra de Petriceicu Bogdan Hasdeu - a doua parte

Din prefata la editia a doua a dramei, aflam ca izvorul initial al dramei, al piesei l-a constituit biografia lui Razvan-Voda, scrisa cu ani in urma de Nicolae Balcescu si publicata in revista "Romania literara". Fara indoiala, folclorul (baladele, cantecele batranesti, proverbele, locutiunile etc.) constituie o sursa importanta de inspiratie pentru Hasdeu .

Plecand de la un fapt istoric, real, (asezarea in scaunul Moldovei la 1595, intr-o domnie de numai patru luni, a lui Stefan Razvan) si imaginandu-si ce vor fi fost etapele anterioare ale drumului pana la tron al unui tigan eliberat din robie, Hasdeu fixeaza in cele cinci acte (canturi) ale dramei diagrama unei "tragedii a omului". Trecutul ii prilejuieste o meditatie activa asupra vietii sociale si politice a vremii sale. Primele doua canturi ("Un rob pentru un galben" si "Razbunarea") au tonalitatea unei tragedii sociale, in care se reconstituie "plastic" procesul de ruinare a razesilor de la sfarsitul secolului al XVI-lea, avaritia crescanda a boierimii si psihologia grupurilor sociale (targoveti, haiduci).

Razvan si Vidra, in egala masura o drama istorica si psihologica, din punct de vedere compozitional comunica o structura de o rara unitate data de aspectul major al conflictului- cel etic si psihologic, care se desfasoara pe fondul conflictului social. Pe un fundal social larg, in care autorul surprinde contradictiile acestei epoci dominate de nedreptate si cruzime, se contureaza figura mareata a lui RAZVAN, fiul unui tigan si al unei moldovence, care prin calitatile sale exceptionale, trezite la viata de isteata si ambitioasa Vidra, va urma vertiginos treptele maririi pana la scaunul domnesc. Fiecare cant (act) constituie o etapa in ascensiunea catre glorie a eroului central.

Cele dintai tablouri ale piesei il prezinta pe Razvan ca pe un revoltat impotriva asupririi boierilor. Prin pamfletul lui, instiga la revolta pe cei din jur. Isi pierde libertatea, fiind pedepsit, paradoxal, pentru un act generos (pentru un galben luat din punga unui boier de catre cersetorul Tanase) si intra intr-un conflict cu nonsensul legislatiei sociale. Razvan este nevoit sa ia calea codrului si, aici, este ales capitan de haiduci (haiducia este vazuta ca o rezervatie precara a fericirii pierdute). El a devenit acum aparatorul celor necajiti, care "afla-n codru mangaiere si ne dau nume de frati").

Cu generozitate sublima, Razvan isi va ierta dusmanul neimpacat: Razbunarea cea mai cruda este cand dusmanul tau/ E silit a recunoaste ca esti bun si dansu-i rau!... " (cantul II - Razbunarea). In codrii Orheiului, capetenia de haiduci o cunoaste pe Vidra, nepoata boierului Motoc, care, uitand de prejudecati (Razvan era tigan!) se indragosteste de Razvan, transmitandu-i acestuia, cu inteligenta si tenacitate patima maririi. Confluenta destinului eroului cu cel al Vidrei este hotaratoare. Eroul se leaga prin dragoste de fiinta care i-a simtit "strafundurile de suflet claustrat in destin": "Tu mi-ai dat o lume noua, mi-ai deschis o noua cale! / C-un avant, c-o vorba numai, cu suflarea gurii tale, / Ca Domnul Hristos pe Lazar tu din moarte m-ai salvat!".